

ALAN GRATZ

SPOJENCI

Den D: Jediná šance se spojit, nebo vše ztratit

mladá fronta

Spojenci

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.mf.cz
www.albatrosmedia.cz

mladá fronta

Alan Gratz

Spojenci – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

A black and white photograph of three parachutists descending in a cloudy sky. The parachutes are large and have a checkered pattern. The sky is filled with soft, white clouds. The word "SPOJENCI" is written in large, bold, black capital letters across the middle of the image.

SPOJENCI

ALAN GRATZ

SPOJENCI

Den D: Jediná šance se spojit, nebo vše ztratit

mladá fronta

Přeložila Drahomíra Michnová

Translation © Drahomíra, Michnová, 2025

Copyright © 2019 by Alan Gratz

Map copyright © 2019 by Jim McMahon

All rights reserved. Published by arrangement
with Scholastic Inc., 557 Broadway, New York,
NY 10012, USA.

ISBN tištěné verze 978-80-204-6494-1

ISBN e-knihy 978-80-204-6498-9 (1. zveřejnění, 2025) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-204-6499-6 (1. zveřejnění, 2025) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-204-6495-8 (1. zveřejnění, 2025) (ePDF)

Mému dlouholetému spojenci
Paulu Harrillovi

LAMANŠSKÝ PRŮLIV

**NORMANSKÉ
OSTROVY**

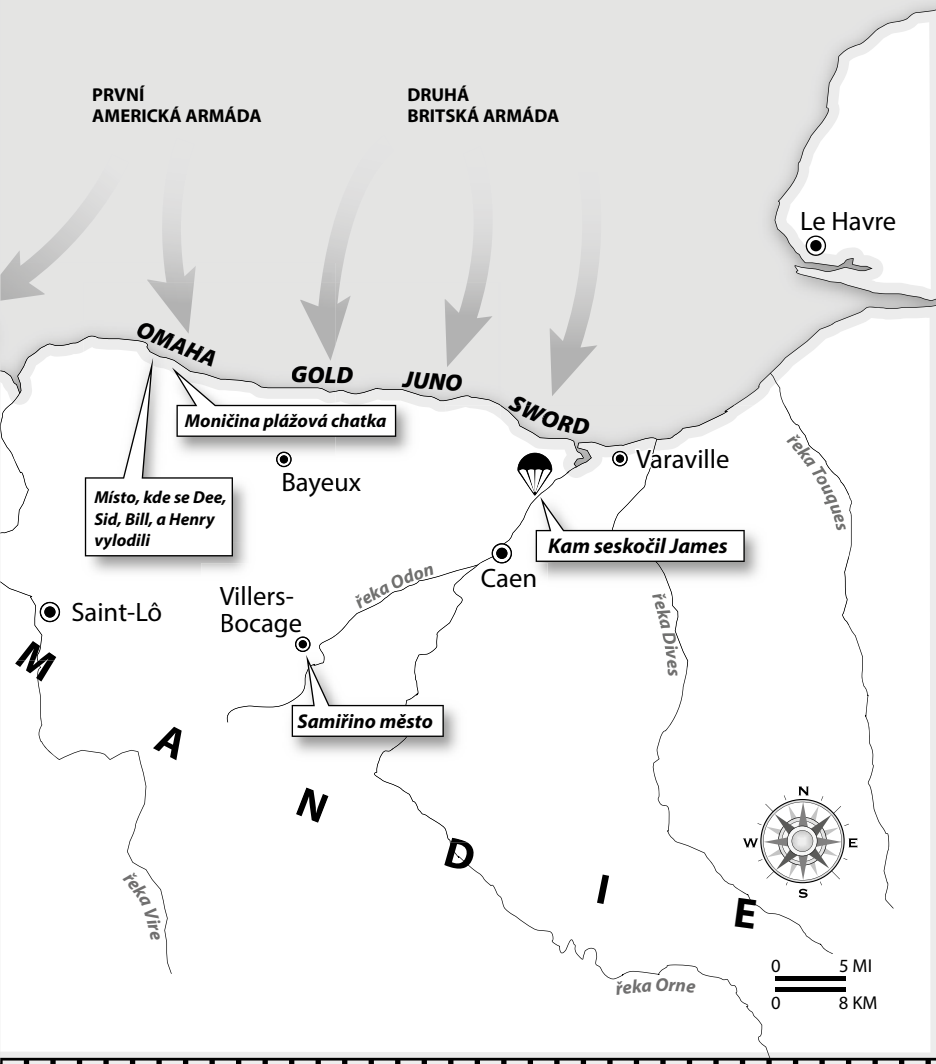

DEN D

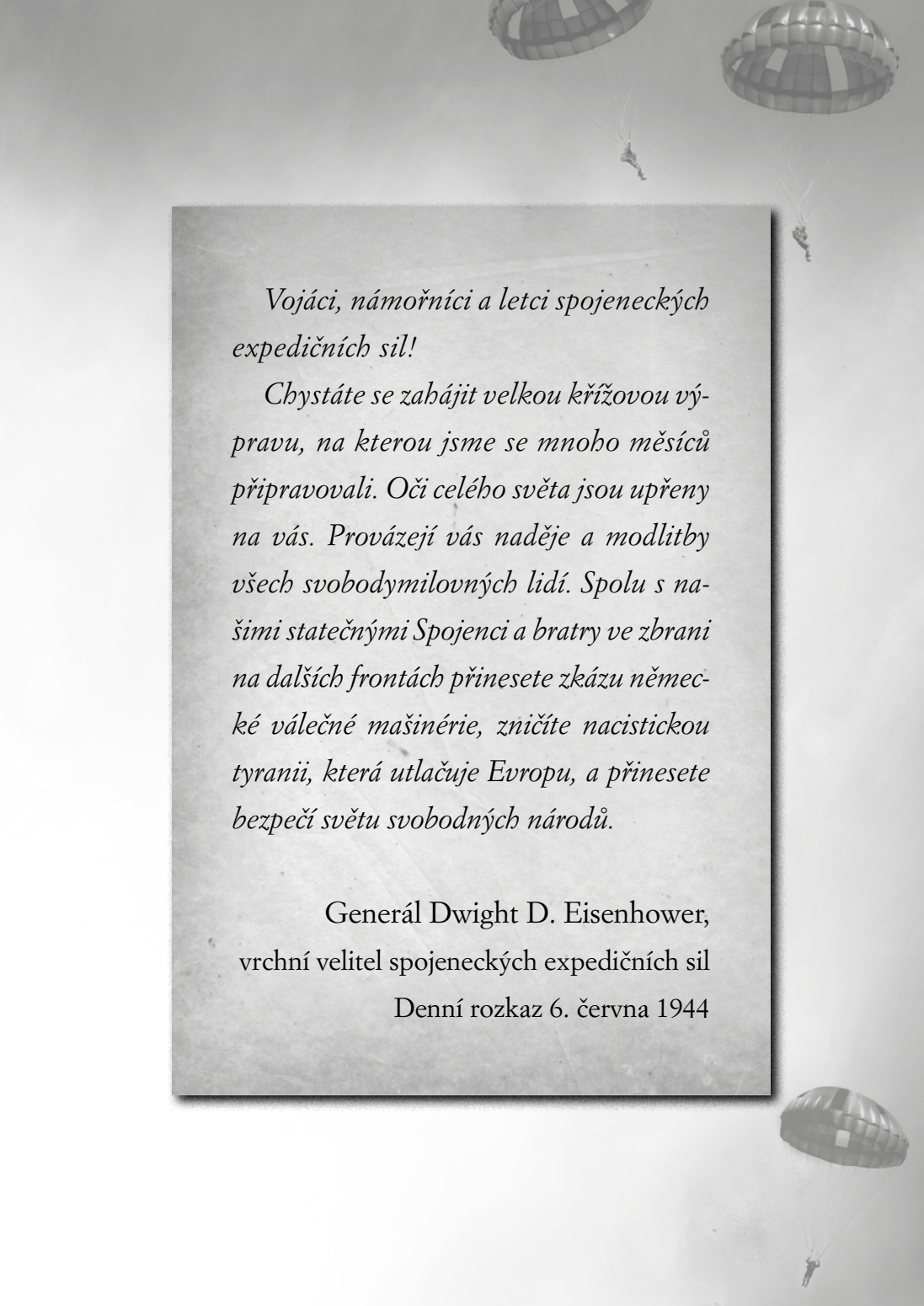
6. června 1944

PRVNÍ
AMERICKÁ ARMÁDA

DRUHÁ
BRITSKÁ ARMÁDA

*Vojáci, námořníci a letci spojeneckých
expedičních sil!*

*Chystáte se zahájit velkou křížovou vý-
pravu, na kterou jsme se mnoho měsíců
připravovali. Oči celého světa jsou upřeny
na vás. Provázejí vás naděje a modlitby
všech svobodmilovných lidí. Spolu s na-
šimi statečnými Spojenci a bratry ve zbrani
na dalších frontách přinesete zkázu němec-
ké válečné mašinérie, zničíte nacistickou
tyranii, která utlačuje Evropu, a přinesete
bezpečí světu svobodných národů.*

Generál Dwight D. Eisenhower,
vrchní velitel spojeneckých expedičních sil

Denní rozkaz 6. června 1944

OPERACE NEPTUN

6. června 1944

Těsně před rozedněním

V Lamanšském průlivu

NA LOV SE VYDÁME

DEE CARPENTEROVI SKLOUZLA NOHA Z MOKRÉHO žebříku a žaludek mu vyletěl až do krku. Snažil se chytit nějaké opory, ale váha jeho batohu a pušky ho táhla dolů. Ve stejném okamžiku se mezi obrovskou transportní lodí, kterou právě opouštěl, a malým motorovým člunem, do něhož měl nastoupit, otevřela mezera. Dee klesal jako kámen k chladné černé vodě Lamanšského průlivu.

Vtom vystřelila nějaká ruka a zachytila jeho batoh na zádech. V Deeovi škublo, zhoupł se a tvrdě narazil do boku lodi.

„Chyť se!“ křikl jeho přítel Sid Jacobstein.

Dee šmátral třesoucíma se zmrzlýma rukama kolem sebe a za okamžik se už držel boku žebříku.

„Nohy nahoru!“ zavelel Sid. Dee je zvedl právě včas, aby mu je motorový člun, který vlny vrátily zpět a narazil do boku transportní lodi, nerozdrtil.

Dee se zhluboka nadechl a s úlevou zavřel oči.

„Proboha, Dee, vždyť ses málem zabil dřív, než to za tebe udělají Němci,“ zvolal Sid.

Ještě před chvílí stál na žebříku těsně pod Deem a teď si hleděli tváří v tvář. Dee ho volnou rukou chytil za rameno.

„Díky moc, Side,“ vyhrkl stále ještě udýchaně. „Máš to u mě.“

„Vojíne Carpentere! Vojíne Jacobsteine! Jestli jste už skončili s těma volovinama, koukejte nastoupit do člunu, vy hňupi!“ láteřil shora seržant Taylor.

Dee a Sid si pomohli vylézt do malého člunu. Usadili se v jeho zadní polovině mezi dalšími vojáky v olivově zelených útočných bundách a zelených kovových přilbách.

Dee a Sid sice nosili stejnou uniformu, ale jinak si nebyli naprosto v ničem podobní. Deeovi bylo šestnáct a vypadal ještě mladší. Byl vyčouhlý, samá ruka samá noha, zelené vojenské kalhoty na něm plandaly a Dee si v nich připadal jako malý kluk, který si hraje na vojáka. Sid byl jen o rok starší, ale měřil metr devadesát a byl urostlý jako Hank Greenberg, ten silný nadhazovač a levý polař týmu Detroit Tigers. Mohl by Deea smotat do preclíku, kdyby chtěl. Měl podlouhlý obličej, kudrnaté hnědé vlasy, snědou pleť a na bradě strniště. Dee byl naopak blondák, měl světlou pleť a nedokázal by si vypěstovat knír, ani kdyby na tom závisel jeho život.

Nejdřív je spojovala společná nenávisť k newyorským Yankees. Sid byl zarytý fanoušek brooklynských Dodgers, Dee zase fandil baseballovému týmu svého rodného města, Philadelphia Athletics.

„Dodgers budou zpátky ve Světové sérii, hned jak skončí válka, uvidíš,“ řekl Sid Deeovi a pokračoval v debatě, která začala už na palubě vojenské transportní lodi. „Samozřejmě že loni nemohli hrát. Polovina týmu narukovala do armády.“

Zaslechl ho další voják. „Děláš si srandu?“ oponoval. Jeho newyorský přízvuk byl ještě silnější než Sidův. „Yankees přišli o tolik hráčů – a to *včetně* Joea DiMaggia – a vyhráli Národní ligu, a *k tomu* Světovou sérii!“

Deea ohromovalo, že Sid nebo kdokoli z ostatních mohl myslet na baseball – kdo mohl myslet na *cokoli* jiného než na jejich blížící se zkázu?

Zapotácel se na kovové palubě, protože loď se na vlnách houpala ze strany na stranu. Sid ho zachytil, aby neupadl.

Plavili se na jednom z proslulých Higginsových vyloďovacích člunů, o kterých Dee slyšel už dřív, na první pohled ale na něm nebylo nic zvláštního. Byla to v podstatě taková velká kovová vana s motorem vzadu a vysokou sklopnou rampou vpředu. Ale Dee věděl, že to ploché dno bylo právě to, co dělalo loď výjimečnou; díky němu mohl člun najet přímo na pláž, sklopit přední rampu, vysadit čtyřicet pasažérů, vrátit se, znovu naložit a přivést další.

Právě tento Higginsův člun dopravil Deea, Sida a zbytek jejich čety na pláž s krycím názvem Omaha ve francouzské Normandii.

Spojenecká invaze do Evropy měla co nevidět začít.

Od začátku války před pěti lety nacistické Německo táhlo Evropou, bleskově prošlo Polskem a Nizozemím, Belgií a Francií. Mapa, která visela v Deeově učebně dějepisu na střední škole ve Filadelfii, byla už úplně zastaralá. Místo spousty různobarevně označených evropských zemí teď existovala jen jedna velká červená skvrna – Německo –, která pokrývala téměř všechno. A pokud ten šílený německý vůdce Adolf Hitler a jeho armáda dosáhnou svého, ta velká červená skvrna se bude rozrůstat dál a dál, až pokryje celý *svět*.

Pokud tomu Dee a ostatní, co jsou tady, nezabrání.

Dee neviděl přes vysoké stěny lodi, ale věděl, kolik dalších Higginsových člunů se na vodě nachází. Viděl je shromážděné předchozí noci na místě, které britští námořníci z jeho transportní lodi nazvali *Piccadilly Circus* podle slavné dopravní křižovatky v Londýně. Stovky lodí. *Tisíce*. Transportní lodě. Torpédoborce. Bitevní lodě dlouhé jako mrakodrapy nalezato. Minolovky, které pročesávají moře a hledají německé miny. A další, které Dee ani nedokázal pojmenovat. Jejich světla se třpytila jako hvězdy na nočním nebi.

Tam na *Piccadilly Circus* na horní palubě, kde se všechny lodě shromáždily, předchozího večera stáli Dee a Sid. Vtom zaslechli, jak skotský voják na jedné z britských lodí spustil na dudy známou skotskou píseň *Cesta na ostrovy*. Bylo slyšet smích a potlesk ostatních vojáků, kteří čekali na transporty, a z podpalubí se hrnuli další, kteří si to

chtěli poslechnout. Aby toho nebylo málo, z reproduktorů na bitevní lodi Spojených států zněla další slavná píseň *Bůh žehnej Americe*, a Dee a Sid s ostatními chlapci to ocenili nadšenými výkřiky. Loď Svobodné Francie hrála *Marseillaisu*, státní hymnu země, o kterou kvůli Hitlerovi Francouzi přišli a kterou se chystali získat zpět. Deeovi přeběhl mráz po zádech. Námořníci na kanadské lodi se přidali s *O Kanada* a někteří australští vojáci zpívali *Tancuj, Matylde!* Zazněly i další písně – polsky, norsky a holandsky – bylo jich tolik, že je Dee nemohl všechny najednou rozpoznat. Nakonec jedna anglická loď završila tu zvláštní kakofonii zpěvem písně *Na lov se vydáme* a sklidila největší jáсот.

Ted' už nikdo nezpíval ani nejásal. Sid už dokonce nemluvil ani o baseballu.

Všichni ztichli, když zbytek jejich čtyř slezl z transportní lodi do Higginsova člunu. Venku byla ještě tma, Francii zatím neviděli a nedokázali odhadnout, jak daleko jsou od břehu. Pak je však zasáhla chladná, neúprosná realita – nadešel jejich čas. Po měsících tvrdého výcviku, plánování a čekání se Dee, Sid a tisíce dalších – více než sto padesát tisíc vojáků – řítily čluny přímo do chřtánu smrti.

Začínal Den D. Nejdůležitější den druhé světové války. Možná nejdůležitější den celé historie lidstva. Deeovi při tom pomýšlení naskočila husí kůže. Na tomhle dni záviselo všechno.

Jestli to zvorají, svět už nikdy nebude stejný jako dřív.

Na Deea a na všechny dolehla tíha okamžiku. Tupý, těžký zvuk malého člunu narážejícího do boku transportní lodi zněl jako kostelní zvon ohlašující jejich smrt.

„Říká se, že čtvrtina až polovina z nás zemře ještě předtím, než se vůbec dostaneme z pláže,“ poznamenal Sid.

Deeovi se sevřel žaludek. Všichni už tu prognózu slyšeli. Všichni věděli, že až přistanou na pláži, bude na ně čekat německá armáda s kulomety, minomety a minami. Dee se rozhlédl kolem. Dokonce i veteráni – chlapi něco přes dvacet, kteří bojovali v Alžírsku, Itálii a v dalších zemích – mlčeli a utápěli se v osamělých myšlenkách, které se člověku honí hlavou, když má smrt na dosah ruky.

Sid dostal štulec od vojáka sedícího za ním. „Teď je v tobě malá dušička, co, židáku?“ houkl posměšně.

Dee cítil, jak se Sid vedle něj napjal. *Židák* byla nadávka pro člověka židovské národnosti vyznávajícího židovskou víru a Sid byl v jejich čtetě jediný Žid. Jeho křestní jméno se navíc s tím slovem rýmovalo, takže přezdívku si vysloužil už ve výcvikovém táboře.

„Člověk by řekl, že bude mít radost,“ řekl jiný voják. „Pořád mluví o zabíjení skopčáků.“ *Skopčáci* a *Žeríci* byly hanlivé přezdívky pro Němce, které mnoho vojáků používalo. „Ale Sid Žid má stejně nahnáno jako my.“

Od té doby, co Sid přijel do výcvikového tábora, mluvil o zabíjení Němců, pokud tedy nemluvil o týmu Dodgers. Spousta vojáků tu byla proto, že byli odvedeni. Kluci,

kteří se přihlásili dobrovolně, to většinou dělali kvůli vlastenectví, slávě nebo proto, aby měli stálou práci. Ale Dee věděl, že pro Sida je válka v Německu osobní záležitostí. Nacisté už léta zatýkali evropské Židy, připravovali je o veškerý majetek, zavírali je do koncentračních táborů a vraždili v plynových komorách.

Sid se chtěl pomstít.

Dee se otočil k vojákům, kteří se do Sida navázeli. „Nechte ho na pokoji,“ okřikl je.

Jeden z vojáků se zasmál. „Ten židák se neumí ani bránit sám!“

Dee viděl, jak Sid zatíná pěsti. Sid byl o půl hlavy vyšší než kterýkoli z nich a nejméně o dvacet kilo těžší, ale ani se neohnal. Sid a Dee věděli, co se stane, když dá Žid pěstí někomu, kdo ho urazil. Viděli to opakovaně během základního výcviku. Odnese to vždycky ten Žid, ne ten, kdo začal.

„Schovávám si to pro skopčáky, ty hlavo,“ řekl Sid. „Zabiju prvního Němčoura, kterého uvidím, a pak každého dalšího, kterého potkám od Normandie až po Berlín.“

Oba vojáci zavrtěli hlavou a odvrátili pohled. Sid pokývnutím Deeovi poděkoval, že se ho zastal, ale Deea to nepotěšilo. Ve skutečnosti se spíš cítil hůř.

Sid byl Deeův nejlepší přítel. Jeho jediný přítel v armádě vůbec. Věděli o sobě skoro všechno, až na jedno obrovské tajemství, které Dee před Sidem a ostatními muži úzkostlivě skrýval.

Všichni mu říkali *Dee*, bylo to první písmeno jeho jména, které měl vyražené na svých psích známkách: *D. Carpenter*. Jako Douglas Carpenter. Ale Sid a ostatní nevěděli – nemohli vědět –, že Douglas Carpenter nebylo jeho pravé jméno.

Jeho skutečné jméno bylo Dietrich Zimmermann, byl to Němec.

NOC A MLHA

POSLEDNÍ Z VOJÁKŮ SLEZL DO HIGGINSOVA
člunu a motor naskočil.

„Tak jo, pěšáci!“ křikl seržant Taylor přes hluk motoru. „Jdeme na to!“

Malý člun se odlepil od transportní lodi. Dee zavřel oči a vzpomínal na den, kdy ho osud zavedl k této chvíli... Bylo léto roku 1943.

Tým Philadelphia Athletics zaostávali za Yankees o šestadvacet zápasů. Japonci před necelými dvěma lety bombardovali Pearl Harbor, Německo krátce poté vyhlásilo válku a Spojené státy byly v plném bojovém nasazení. Ve filadelfské loděnici se stavěly bitevní lodě, Groucho Marx v rádiu všechny nabádal, ať kupují válečné dlouhopisy a Dietrich Zimmermann se chystal stát Douglašem Carpenterem.

Seděl na rozvrzané dřevěné židli v kanceláři náboráře americké armády ve Filadelfii a nervózně si mnul ruce v klíně. Chtělo se mu zvracet. Venku bylo přes třicet stupňů a chrastící elektrický ventilátor rozfoukával horký

vzduch po místnosti. Deeovi po zádech stékal pot a hromadil se mu v pase. Na zdi visel plakát, na němž si strýček Sam vyhrnoval rukávy k boji a hlásal: BRAŇTE SVOU VLAST! PŘIHLASTE SE HNED DO ARMÁDY SPOJENÝCH STÁTŮ!

Přesně to chtěl Dee chtěl udělat, ale bál se, že ho zabásnou. Ano, narodil se v Německu – to se nesnažil skrývat. Stálo to přímo v jeho rodném listě. Byl *nepřátelský cizinec*. Ale v armádě Spojených států byla spousta cizinců, kteří za tu zemi bojovali. Skutečný problém představoval jeho věk: Deeovi bylo teprve patnáct.

Do armády Spojených států bylo možné narukovat z vlastního rozhodnutí v osmnácti, se svolením rodičů už v sedmnácti. Pokud chtěl někdo narukovat v šestnácti nebo patnácti, musel zfalšovat rodný list a najít náboráře, který byl ochotný nad tím přimhouřit oko – jinak mu hrozilo vězení za falšování údajů v odvedeneckých papírech. Americká armáda zoufale potřebovala každého schopného člověka, kterého mohla získat, a Dee znal dva kluky ze své třídy, kterým se podařilo dostat do služby. Doufal, že se to povede i jemu.

Náborový důstojník byl malý muž se širokými rameny a plochým obličejem. Na jmenovce na jeho stole si Dee mohl přečíst, že jedná s kapitánem Grahamem. Dee polkl a posadil se zpříma, aby vypadal větší. Kapitán Graham si ho chvilku pozorně prohlížel a pak sáhl po razítku. *Bum-bum*.

Dee se oficiálně stal takzvaným 1-A: způsobilým k vojenské službě.

Dee si oddechl. Byl v armádě!

„Status vašich rodičů jako politických uprchlíků znamená, že v Německu budete s největší pravděpodobností na seznamu sledovaných osob,“ poučil ho kapitán. „Zařadím vás do Tichomoří, kde budete bojovat proti Japonsku, aby vám nehrozilo, že vás chytí.“

„Ne!“ řekl Dee hlasitěji a důrazněji, než chtěl. Snažil se uklidnit. „Ne, pane. Chtěl bych se vrátit do Německa, pane. Chci porazit Hitlera.“

Kapitán Graham přikývl. „Chápu to, mladíku. Můžu vás tam poslat, dostat vás do divize, která se pravděpodobně zúčastní akce ve Francii. Ale možná se tam nebudete chtít vrátit jako Dietrich Zimmermann.“

Dee nechápal.

Získáváme spoustu rekrutů, které Němci nemají rádi,“ pokračoval kapitán Graham. „Poláky, Čechy, Slováky, Rakušany, Francouze, Italy. Většina z nich jsou Židé, ale někteří jsou političtí nepřátelé Německa, jako třeba vaše rodina. V některých případech jim měníme jména v dokladech a na psích známkách, aby je Němci neodhalili, pokud by je zajali. Takže z Dietricha se stane... řekněme Douglas. A z vašeho příjmení Zimmermann se stane –“

„Carpenter,“ vyhrkl Dee. „To je přesně to, co Zimmermann znamená v němčině. *Tesař*.“

Tak se zrodil Douglas Carpenter.

Americká vláda znala Deeovo skutečné jméno a místo narození, ale nikdo jiný to nevěděl. Dokonce ani jeho velící důstojník. A už vůbec ne Sid.

Dee zaslechl, jak voják za ním zvrací, a proti své vůli se vrátil do reality.

Další voják před ním se skláněl nad centimetrovou vrstvou mořské vody, která se už nahromadila na dně Higginsova člunu, a zvracel do ní. Loď se na vlnách silně houkala a Dee cítil, že mu začíná zelenat obličej. Okamžitě zalitoval, že ke snídani jedl hovězí maso z konzervy. Sid se na něj povzbudivě usmál a Dee se pokusil zahnat ten nepříjemný pocit v krku.

Vysoko na obloze zaduněla letadla. Byly jich desítky. Dee zvedl oči, ale přes husté mraky neviděl ani jedno.

„Bombardéry?“ zeptal se Sida.

Sid zavrtěl hlavou. „Výsadkáři.“

Jeden z veteránů v jejich řadě přikývl a překřičel hluk: „Naše mise – Operace Neptun, vylodění na plážích Normandie – je jen částí obrovské Operace Overlord. Právě teď, v této chvíli, probíhá spousta dalších akcí. Kluzáky dopravují zbraně a vojáky. Výsadkáři obsazují mosty a silnice. Členové francouzského odboje ničí komunikace, aby náckové nemohli přivolat posily, až se vylodíme. Pokud některá z těchto operací selže, bude jedno, kdo z nás na plážích přežije a kdo ne.“ Dee nasucho polkl. *Ještě nenastal čas k vylodění*, připomněl si Dee. Stále čekali na stovky dalších Higginsových člunů, které

se k nim měly připojit. Za svítání pak společně vstoupí na pevninu.

Mraky zastínily měsíc v úplňku a nad mořem se rozprostřela hustá mlha. Noc a mlha. Dee se zachvěl. Připomnělo mu to jinou noc, mnohem vzdálenější, z doby, kdy byl ještě malým chlapcem a žil v Německu.

Bylo mu teprve šest let a během jedné noci podobné této zmizel z domu jeho strýc Otto. Nikdo nikdy už ho neviděl ani o něm neslyšel. Otto byl vůdce odborového hnutí, pomáhal továrním dělníkům sdružovat se v odborech a požadovat lepší pracovní podmínky a vyšší mzdy. Ale nacisté neměli rádi odbory a odborové předáky už vůbec ne. A tak si jednou v noci pro strýčka Ottu přišli a unesli ho. V jeho domě se ničeho nedotkli, nic nerozbili a rodina nedostala žádné úřední vyrozumění, kde Otto je. Nebylo si komu stěžovat. Koho žalovat. Dee ani jeho rodiče dodnes netušili, kde strýc Otto může být, jestli je ve vězení, nebo v koncentračním táboře, je-li živý, nebo mrtvý. Jako by se vypařil. Nacisté to uměli: vymazat někoho z povrchu Země. Němci měli výraz pro lidi, kteří v noci mizí v mlze nacistické politické mašinérie: *Nacht und Nebel*. Noc a mlha.

Zmizení strýce Ottvy bylo pro Deeovy rodiče poslední kapkou. Už delší dobu se hrozili rostoucí moci nacistů. Byli ohromeni, kolik lidí je volilo a účastnilo se jejich shromáždění. Nacistické vlajky se objevily na každém úřadě, vlály v obchodech, lidé si je vyvěšovali na domy.

Začalo být nebezpečné takovou vlajku *nevyvěsit*. Nesouhlas s děním v zemi se stal zločinem proti vlastenectví. Nestát v pozoru a nesalutovat führerovi trestným činem.

A nejhorší na tom bylo, že rasismus a zlo se v Německu nezrodily ze dne na den. Ta hniloba hlodala pod povrchem dlouhou dobu. Hitlerovy nenávistné projevy umožnily, aby semena německého fanatismu vyklíčila a bujela jako plevel, dokud nezadusila všechno ostatní, co by v zemi mohlo kvést. Dee a jeho rodina dlouhý čas žili ve své malé bublině a nevšímalí si toho.

Prozřeli, až když strýc Otto zmizel do *noči a mlhy*. Opustili Německo, dokud to ještě šlo. Než začala válka. Přijeli do Ameriky jako uprchlíci a Deeův nový život ve Filadelfii začal v jeho šesti letech.

Higginsův člun zasáhla obrovská vlna. Voda byla tak studená, že Dee zalapal po dechu. Mořská voda se valila do člunu přes jeho boky. Příliš mnoho vody. Seržant Taylor štěkal rozkazy, aby ji všichni rychle vylévali. Dee se rozhlížel po nějakém kbelíku, ale žádný nikde nebyl. Sid si vedle něj sundal helmu, zašklebil se na Deea, pokrčil rameny a ponořil helmu do vody plné zvratků, která jim máčela nohy. Dee udělal totéž a vyléval přes bok lodi ten nechutný guláš.

Zajímalo by Sida, že Deeovi rodiče s Hitlerem nesouhlasili? Pomohlo by, kdyby věděl, že Deeovi rodiče utekli do Ameriky, protože nechtěli, aby jejich syna pohltila Hitlerjugend a vymyla mu mozek, aby ho donutila, ať

nenávidí každého, kdo není *čistý* Němec? Mělo by pro Sida nějakou váhu, že Dee prožil skoro celý život v Americe? Byl tam už tak dlouho, že úplně ztratil německý přízvuk.

Nebo by Sid Deea a jeho rodiče obviňoval z toho, co se stalo v Německu? Ano, je pravda, že Deeova rodina nepatřila k těm, kdo pronásledovali Židy a další menšiny. Ale Dee a jeho rodiče taky neudělali nic, aby se pokusili nacisty zastavit. Nepromluvili, když ještě mohli. A když už bylo příliš pozdě, utekli.

Někde za mlhou se na obzoru objevilo slunce. Dee cítil hukot motoru lodi až v žaludku a uvědomil si, že směřují ke břehu.

Konečně se měli vylodit na pláži Omaha.

Dee-Day

BU-BUM.

Dee sebou trhl a přihrčil se. Jeden z velkých amerických torpédoborců za jejich člunem vypálil ze všech svých děl a začal ostřelovat německou obranu na břehu. Obrovské střely duněly jako nákladní vlak. Bitevní lodě podél celé linie pálily znovu a znovu, z ústí děl ve tmě šlehaly oranžové záblesky.

Higginsův člun se prodíral vlnami vpřed, a i když bylo léto, Deeovi byla zima. Vodní tříšť a voda na dně lodi ho mrazily až na kost. Objal se pažemi a přihrčil se, zíral na zelené kovové přilby vojáků před sebou.

Nikdo nemluvil. Nešlo to. Museli byste křičet, aby vás bylo slyšet přes hřmot motoru, oceánu a letadel, která se jim proháněla nad hlavou. Většina vojáků byla stejně pohroužena v myšlenkách.

Dee myslel na své rodiče. Na matku, hubenou ženu s dlouhými blond vlasy, která pracovala jako ilustrátorka ve firmě zabývající se návrhy vzorů. Na otce, malého plešatého muže, který šéfoval skladu potravin. Jeho rodiče

opustili všechno, co znali, i všechny, které měli rádi, aby Deea dostali z nacistického Německa. Naučili se nový jazyk a začali nový život. Vytvořili pro svého syna nový domov. Uvidí je ještě někdy?

Dee cítil, jak mu po tváři stéká slza. Otřel si obličej rukávem a předstíral, že si jen utírá kapky mořské vody.

„Hej,“ křikl Sid Deeovi přímo do ucha, aby ho kamarád slyšel. „Je D-Day. Chápeš? Dee-Day. Tohle je tvůj den, Dee. To znamená, že ho musíš zvládnout.“

Dee se usmál navzdory nepříjemnému pocitu v žaludku. Pokaždé, když americká armáda zahájila nějakou misi, označoval se její první den jako *Den D*. To první *D* znamenalo *Day*, tedy *Počáteční den*. Takových dnů už bylo mnoho. Ale tohle byl ten největší – a všichni vojáci to věděli. Byl to TEN Den Dé. A Deeovi se líbila myšlenka, že tenhle den bude *Dee-Day*. *Jeho* den. Koneckonců tak trochu byl. Byl to Deeův den pro pokání. Den, kdy se vrátil do Evropy, aby odčinil to, co jeho rodina před jedenácti lety dopustila. Dnešní den byl vyvrcholením událostí, které se daly do pohybu oné noci, kdy strýc Otto zmizel.

Dee uslyšel nad hlavou hluk podobný pískotu rádia a vzhlédl. Po nebi prolétl oblak raket, oheň a kouř kreslily na obloze oranžové a šedé stuhy. Další, další a další. Byly jich stovky. Tisíce. Dee a jeho spolubojovníci se po sobě udiveně rozhlíželi – tohle bylo něco nového.

Bum-bum-bum-bum. Dee slyšel, jak před nimi za dvoumetrovou rampou na přídi jejich lodi rakety explodují.

Sid se na Deea usmál, jako by říkal: „Po *tomhle* ještě něco zbyde k boji?“ Ale zachmuřené výrazy ve tvářích okolních veteránů Deeev optimismus rychle zchladily.

V přední části lodi se seržant Taylor otočil k posádce a zařval: „Tak jo, zelenáči. Tohle je ono! Tohle není jen invaze do Francie. Tady se zahákneme. Udělali jsme první krok, abychom zatlačili Skopčáky až do Berlína. Už máme nohu ve dveřích. Nasazenou páku. Kopanec do Hitlerových koulí.“

Dee se narovnal a pozorně poslouchal.

„Nemusím vám říkat, jak obrovská akce to je!“ Seržant se na ně podíval a pokračoval: „Viděli jste to. Hlavouni ve Washingtonu a Londýně to plánovali celé roky. Všechny ty lodě, letadla a tanky. Všichni piloti, špioni, výsadkáři, dělostřelci, námořníci a zdravotníci se zasloužili o to, abychom mohli být tam, kde jsme teď – přímo tady. Stojíme v kaluži vlastních zvratků, s Normandií a celou Evropou za touhle rampou. Všichni se kvůli tomuto okamžiku spojili a teď je to všechno na nás. Tak to nezvorejte.“

Skvělá povzbuzující řeč, seržante, pomyslel si Dee. Higginsův člun se už otřásal a na něco narážel. Motor zpomalil.

Sid přitiskl svou přilbu k té Deeově a zařval silným, hlubokým hlasem: „Neboj se, kámo, to zvládneme!“

Pak člun narazil na pláž a rampa spadla dolů, přímo do historie.

OPERACE TORTOISE

6. června 1944

Šest hodin před vyloděním na pláži

Poblíž Villers-Bocage, Francie

KOSTKY JSOU VRŽENY

V OSPALÉ FRANCOUZSKÉ VESNIČCE BOUCHLY dveře a jedenáctiletá Samira Zidaneová poskočila. Pevně sevřela matčinu ruku. Spěchaly po silnici ven z města. Matka stisk opětovala. *Taky se bojím*, říkal ten stisk, *ale společně to zvládneme*.

Samířina matka Kenza Zidaneová měla na sobě světle hnědý plášť do deště a modrý šátek a snažila se co nejlépe skrýt svou krásu – černé vlasy, velké hnědé oči a olivovou pleť. Samira a její matka byly Francouzky, ale pocházely z Alžírska a nacisté netolerovali nikoho, kdo neodpovídal jejich árijskému ideálu nadčlověka s bílou pletí a světlými vlasy. Samira litovala, že si s sebou nevzala šátek, aby si také zakryla vlasy. Ale oblékla se ve velkém spěchu a vzala si jen jednoduché zelené šaty a hnědý svetr.

Samira hledala na obloze měsíc v úplňku, ale mraky ho zakryly. Pohybovat se v hluboké tmě tak nebylo vůbec jednoduché. Překvapivě tam ale nepanovalo ticho. Noc v této části severní Francie nebyla klidná nikdy. Tedy od začátku německé okupace. Noc co noc tu přelétala

americká a anglická letadla a bombardovala větší města v Normandii. Samira slyšela, že z Caen, Vire a Lisieux už zbyly jen trosky. Němci, kteří odmítali kapitulovat bez boje, zběsile pálili z protiletadlových děl na letící bombardéry, které kreslily po nebi zářivě bílé čáry připomínající ohňostroj.

Samira a její matka potřebovaly hluk a tmu. Bylo už dávno po zákazu vycházení a v ulicích nesměl být nikdo jiný než vojáci. Kdo byl přistižen venku po zákazu vycházení, byl automaticky zatčen a uvržen do vězení – pokud měl štěstí. Samira už totiž viděla, jak Němci některé lidi zastřelili pro podezření ze špionáže, jen proto, že se pozdě večer ocitli venku.

A přesně to dělala Samiřina matka. Byla špionkou francouzského odboje. Samira nebyla špionka, ale sloužila jako alibi. Kdyby je chytili, měly připravenou historku, že je Samira nemocná a matka ji vede k lékaři. Proto jsou venku pozdě v noci, nemohly počkat do rána. Nacisté by sřejmě projevíli nějaký soucit, ale alespoň to byla věrohodná výmluva, proč jsou ty dvě venku, i když je to zakázáno. Nebylo moc pravděpodobné, že by ženu v doprovodu jedenáctileté holčičky obvinili ze špionáže.

Samiřina matka táhla dceru za ruku a bedlivě prozkoumávala každý centimetr silnice a polí. Už předtím byly venku po zákazu vycházení a vždy to bylo nebezpečné. Ale pokud někdy stálo za to riskovat, bylo to právě dnes v noci.

Během večerního vysílání anglické BBC Samira a její matka konečně uslyšely slova, na která čekala celá Francie: „Kostky jsou vrženy. V Suez je horko.“ Byla to kódovaná slova. Pro Němce bezvýznamná, ale pro francouzský odboj, pro rozptýlené skupiny občanů, kteří se chopili zbraní a skrývali se v lesích, horách a vesnicích a vedli partyzánskou válku proti nacistické okupaci, znamenala všechno.

Kódovaná slova oznamovala, že spojenecké síly konečně vtrhly do Francie.

A úkolem Samiry a její matky bylo předat tuto zprávu členům odboje na jih od jejich městečka Villers-Bocage.

Když spěchaly k lesu, kde se skrývaly odbojářské spojky, Samira si vzpomněla na jinou zoufalou noční cestu s matkou: na jejich útěk z Paříže před čtyřmi lety. Miliony Pařížanů opustily město pár dnů předtím, než tam vtrhli nacisté. Samiřina rodina ale zůstala. Její rodiče byli alžírští studenti, studovali na pařížské univerzitě a neměli kam jít. Samira s hrůzou sledovala, jak nacističtí vojáci pochodují po Champs-Élysées, slavné pařížské třídě plné obchodů, divadel a kaváren. Němci vyvěsili vlajku s hákovým křížem na Vítězném oblouku a zaplnili pařížské kavárny, jako by byli na dovolené.

Samiřini rodiče si přáli nezávislost Alžírska na Francii, ale věděli, že pod vládou nacistů se jim tento sen nikdy nesplní. A tak se Samiřin otec v roce 1940 zúčastnil studentského protestu proti německé okupaci. Nacisté si však

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy ***Spojenci***.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.